AGE VERIFICATION MEASURES FOR CHILDREN AND YOUTH ACCESSING SOCIAL MEDIA

Kanokporn KHUNCHUM[1], Kamonthip PHOMKEAW[1], Kamonlak PLONGMAI[1], Wasin CHOORAT[1], Supornchai SUNGTHONG[1*] and Sanan YAMACHAROEN[1]

1 Faculty of Law, Thaksin University, Songkhla Campus, Thailand; 661081454@tsu.ac.th (S. S.)
(Corresponding Author)

ABSTRACT

This research article aims to analyze the legal mechanisms and regulatory gaps regarding children's access to social media, in order to propose appropriate legal reforms for Thailand. It emphasizes a comparative analysis between Thai law and international measures, specifically those of the Commonwealth of Australia and the French Republic. The study finds that Thailand continues to face legal gaps due to the absence of specific, centralized standards for user age verification. The system still relies on ineffective consent mechanisms and self-declaration of age, compounded by the complexity of applying Section 20 of the Personal Data Protection Act B.E. 2562 (2019) (PDPA) in conjunction with the Civil and Commercial Code. The study recommends that Thailand enact dedicated legislation to establish a tiered protection framework ("Age-based Access Model") divided into three levels based on developmental stages and maturity:(1) Children under 13 years of age are prohibited from using social media.(2) Children aged 13-15 are permitted to use social media subject to Verifiable Parental Consent.(3) Youths aged 16-18 are permitted independent access under Safety/Privacy by Design safeguards. Furthermore, the study proposes integrating Double Anonymity technology and an Age Token system with the state's Digital ID infrastructure to balance and reinforce online safety with privacy protection, in accordance with the Principle of Proportionality and the Best Interests of the Child.

Keywords: Age Verification, Social Media, Child and Youth Protection, Principle of Proportionality, Right to Privacy, Digital Platform Regulation

CITATION INFORMATION: Khunchum, K., Phomkeaw, K., Plongmai, K., Choorat, W., Sungthong, S., & Yamacharoen, S. (2026). Age Verification Measures for Children and Youth Accessing Social Media. *Procedia of Multidisciplinary Research, 4*(9), 23.

มาตรการยืนยันอายุในการเข้าถึงสื่อสังคมออนไลน์ของเด็กและเยาวชน

กนกพร ขุนชุม[1], กมลทิพย์ ผอมเขียว[1], กมลลักษณ์ ปล้องใหม่[1], วศิน ชูรัตน์[1], ศุพรชัย สังข์ทอง[1*]
และ สนัน ยามาเจริญ[1]

1 คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา; 661081454@tsu.ac.th (ศุพรชัย) (ผู้ประพันธ์บรรณกิจ)

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์กลไกและช่องว่างทางกฎหมายในการควบคุมเด็กเข้าถึงสื่อสังคมออนไลน์เพื่อเสนอแนวทางปรับปรุงกฎหมายไทยให้เหมาะสม โดยเน้นการศึกษาวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบระหว่างกฎหมายของประเทศไทยและมาตรการของต่างประเทศ ได้แก่ เครือรัฐออสเตรเลียและสาธารณรัฐฝรั่งเศส จากการศึกษาพบว่า ประเทศไทยยังคงเผชิญปัญหาช่องว่างทางกฎหมายเนื่องจากขาดมาตรฐานกลางเฉพาะเจาะจงในการคัดกรองอายุผู้ใช้งาน โดยยังคงพึ่งพาการให้ความยินยอมและการระบุอายุตนเอง (Self-Declaration) ที่ขาดประสิทธิภาพรวมถึงความซับซ้อนของการปรับใช้มาตรา 20 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 (PDPA) ร่วมกับประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ผลการศึกษาเสนอแนะให้ประเทศไทยตรากฎหมายเฉพาะเพื่อสร้าง "มาตรการป้องกันแบบขั้นบันได" (Age-based Access Model) แบ่งออกเป็น 3 ระดับตามพัฒนาการและวุฒิภาวะ ได้แก่ (1) เด็กที่มีอายุต่ำกว่า 13 ปี ไม่สามารถใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ได้ (2) อนุญาตให้เด็กอายุ 13-15 ปี ใช้งานภายใต้ความยินยอมที่ตรวจสอบได้ของผู้ปกครอง (Verifiable Parental Consent) และ (3) ให้เยาวชนอายุ 16-18 ปี ใช้งานได้อย่างอิสระภายใต้มาตรการคุ้มครอง Safety/Privacy by Design พร้อมทั้งเสนอให้นำเทคโนโลยีความไม่เปิดเผยตัวตนแบบสองชั้น (Double Anonymity) และระบบ Age Token มาปรับใช้ร่วมกับ Digital ID ของรัฐ เพื่อผสานความร่วมมือและเสริมสร้างความปลอดภัยออนไลน์ (Online Safety) กับการคุ้มครองความเป็นส่วนตัวตามหลักความได้สัดส่วน (Principle of Proportionality) และหลักประโยชน์สูงสุดของเด็ก (Best Interests of the Child)

คำสำคัญ: การยืนยันอายุ, สื่อสังคมออนไลน์, การคุ้มครองเด็กและเยาวชน, หลักความได้สัดส่วน, สิทธิความเป็นส่วนตัว, การกำกับดูแลแพลตฟอร์มดิจิทัล

ข้อมูลการอ้างอิง: กนกพร ขุนชุม, กมลทิพย์ ผอมเขียว, กมลลักษณ์ ปล้องใหม่, วศิน ชูรัตน์, ศุพรชัย สังข์ทอง และ สนัน ยามาเจริญ. (2569). มาตรการยืนยันอายุในการเข้าถึงสื่อสังคมออนไลน์ของเด็กและเยาวชน. *Procedia of Multidisciplinary Research, 4*(9), 23.

บทนำ

ในยุคปัจจุบัน สื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ได้กลายเป็นโครงสร้างพื้นฐานสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การแสวงหาความรู้ และการสร้างปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของประชาชนทุกช่วงวัย โดยเฉพาะกลุ่มเด็กและเยาวชน ซึ่งเติบโตขึ้นในสภาพแวดล้อมดิจิทัล (Digital Natives) จากรายงานการสำรวจการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของประเทศไทย พบว่า เด็กอายุ 6-11 ปี เข้าถึงอินเทอร์เน็ตสูงถึงร้อยละ 96.0 และเยาวชนช่วงอายุ 12-14 ปี เข้าถึงอินเทอร์เน็ตสูงถึงร้อยละ 99.1 (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2566) แพลตฟอร์มยอดนิยม เช่น TikTok, Facebook, Instagram, YouTube, X (Twitter) และ Snapchat ได้เข้ามามีอิทธิพลต่อพัฒนาการ พฤติกรรม ค่านิยม และการดำเนินชีวิตประจำวันของเยาวชน แม้ว่าสื่อสังคมออนไลน์จะเปิดโอกาสสร้างสรรค์ในหลาย ๆอย่าง แต่การเข้าถึงบริการโดยปราศจากข้อจำกัดหรือกลไกการคัดกรองที่เหมาะสม จึงก่อให้เกิดภัยคุกคามและทวีความรุนแรงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นปัญหาการกลั่นแกล้งทางไซเบอร์ (Cyberbullying) ซึ่งจากการศึกษาของมหาวิทยาลัยมหิดลในปี พ.ศ. 2568 พบว่า เด็กและเยาวชนไทยตกเป็นเหยื่อการบูลลี่ออนไลน์สูงถึงร้อยละ 70-80 รวมถึงปัญหาการเข้าถึงเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมและมีความรุนแรง สื่อลามกอนาจาร การล่อลวงทางเพศและการแสวงหาประโยชน์เชิงพาณิชย์จากเด็ก (Online Child Sexual Exploitation and Abuse - OCSEA) ตลอดจนภาวะเสพติดหน้าจอ (Screen Addiction) ที่ส่งผลเสียต่อสุขภาพกาย พัฒนาการทางสมอง ปัญหาพัฒนาการทางภาษาล่าช้า และส่งผลกระทบต่อสุขภาพจิต ก่อให้เกิดภาวะซึมเศร้าและความวิตกกังวลในวัยรุ่นอย่างกว้างขวาง ด้วยเหตุนี้ ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก จึงได้ปรับเปลี่ยนทิศทางนโยบายจากการผลักภาระหน้าที่ในการดูแลให้แก่ผู้ปกครองเพียงฝ่ายเดียว มาเป็นการกำหนด "มาตรการเชิงรุก" (Proactive Approach) โดยบังคับให้ผู้ให้บริการแพลตฟอร์มดิจิทัลต้องมีหน้าที่ตามกฎหมายในการยืนยันอายุ (Age Verification) และยืนยันตัวตน (Identity Verification) ของผู้ใช้บริการ เพื่อจำกัดการเข้าถึงของเด็กและเยาวชนในการเข้าถึงสื่อออนไลน์ที่เป็นอันตราย (นิปัทม์ พิชญโยธิน. 2569) ดังเช่น เครือรัฐออสเตรเลีย ได้ตรากฎหมาย Online Safety Amendment (Social Media Minimum Age) Act 2024 ห้ามเด็กอายุต่ำากว่า 16 ปี (Australian Government, 2024) ใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ และสาธารณรัฐฝรั่งเศส ได้ผลักดันกฎหมาย Loi n° 2023-566 (Digital Majority Law) กำหนดเกณฑ์อายุบรรลุนิติภาวะทางดิจิทัลไว้ที่ 15 ปี (ARCOM, 2024; CNIL, 2024) สำหรับประเทศไทย แม้จะมีพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 และพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 (PDPA) แต่ยังคงประสบปัญหาช่องว่างทางกฎหมาย เนื่องจากไม่มีมาตรฐานกลางในการบังคับให้แพลตฟอร์มต้องตรวจสอบอายุหรือยืนยันตัวตนของผู้ใช้งานอย่างเป็นระบบ ส่งผลให้การจำกัดอายุยังเป็นเพียงการเปิดให้ผู้ใช้นับวัน เดือน ปีเกิดปลอมเพื่อข้ามผ่านระบบการคัดกรอง (เขมภูมิ ภูมิถาวร, 2566: สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์, 2568) บทความวิจัยนี้จึงมุ่งวิเคราะห์มาตรการเกี่ยวกับการยืนยันตัวตนของเด็กและเยาวชน โดยยึดหลักความได้สัดส่วน (Principle of Proportionality) และหลักประโยชน์สูงสุดของเด็ก (BestInterests of the Child) เพื่อเสนอแนะแนวทางยกร่างกฎหมายที่สอดคล้องกับบริบทของประเทศไทย

การทบทวนวรรณกรรม

จากการศึกษาวรรณกรรมและเอกสารที่เกี่ยวข้อง พบว่า สื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) เป็นเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีบทบาทสำคัญต่อการดำเนินชีวิตในสังคมปัจจุบัน เนื่องจากเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้ใช้งานสามารถติดต่อสื่อสาร แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดงความคิดเห็น และมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันได้อย่างรวดเร็วโดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ ส่งผลให้ผู้ใช้งานสามารถมีบทบาททั้งในฐานะผู้รับสารและผู้ส่งสารในเวลาเดียวกัน (Kaplan & Haenlein, 2010; Greenhow et al., 2024) อย่างไรก็ตาม แม้ว่าสื่อสังคมออนไลน์จะก่อให้เกิดประโยชน์ในด้านการสื่อสาร การเรียนรู้ และการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร แต่จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่า การใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ในกลุ่มเด็กและเยาวชนอาจก่อให้เกิดความเสี่ยงหลายประการ เช่น การเข้าถึงเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม การถูกกลั่นแกล้งหรือคุกคามทางออนไลน์ การเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล ตลอดจนผลกระทบต่อพฤติกรรมและสุขภาวะของเด็กและเยาวชน (O’Keeffe & Clarke-

Pearson, 2011) ขณะเดียวกัน เด็กและเยาวชนยังอยู่ในช่วงของการพัฒนาทั้งด้านความคิด การวิเคราะห์ข้อมูล การควบคุมตนเอง และการตัดสินใจ จึงอาจมีความสามารถในการประเมินความเสี่ยงจากการใช้งานสื่อดิจิทัลแตกต่างจากผู้ใหญ่ แนวคิดด้านพัฒนาการของเด็กจึงเป็นพื้นฐานสำคัญในการพิจารณามาตรการคุ้มครองเด็กในสภาพแวดล้อมดิจิทัล (Livingstone et al., 2017; Piaget, 1972) จากข้อค้นพบดังกล่าว แนวคิดเกี่ยวกับการกำหนดระดับการเข้าถึงตามอายุ (Age-based Access Model) จึงเป็นแนวทางหนึ่งที่ได้รับการนำมาพิจารณาในการกำหนดมาตรการคุ้มครองเด็กและเยาวชน โดยมีพื้นฐานจากแนวคิดที่ว่าเด็กในแต่ละช่วงอายุมีระดับความสามารถในการคิด วิเคราะห์ ตัดสินใจ และรับมือกับความเสี่ยงแตกต่างกัน การกำหนดมาตรการจึงควรพิจารณาให้สอดคล้องกับช่วงอายุและระดับพัฒนาการของเด็ก มากกว่าการใช้มาตรการเดียวกับผู้ใช้งานทุกช่วงวัย ทั้งนี้ การกำหนดระดับการเข้าถึงอาจประกอบด้วยการจำกัดการเข้าถึงสำหรับเด็กที่มีอายุน้อย การกำหนดเงื่อนไขเพิ่มเติมสำหรับเด็กในช่วงวัยที่สามารถใช้งานได้ภายใต้การดูแลของผู้ปกครอง และการกำหนดมาตรการด้านความปลอดภัยและความเป็นส่วนตัวสำหรับเยาวชนที่มีอายุมากขึ้น การกำหนดมาตรการตามช่วงอายุดังกล่าวมีความเกี่ยวข้องกับหลักประโยชน์สูงสุดของเด็ก (Best Interests of the Child) ซึ่งเป็นหลักสำคัญในการพิจารณามาตรการที่เกี่ยวข้องกับเด็ก โดยการออกแบบมาตรการคุ้มครองเด็กในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ควรมุ่งลดความเสี่ยงและส่งเสริมความปลอดภัยของเด็กควบคู่กับการเคารพสิทธิของเด็กในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร การแสดงความคิดเห็น และการมีส่วนร่วมในสังคมดิจิทัล (UN Committee on the Rights of the Child, 2013: มาตาลักษณ์ เสรเมธากุล, 2562) ดังนั้น การกำหนดอายุขั้นต่ำหรือเงื่อนไขในการเข้าถึงสื่อสังคมออนไลน์จึงควรพิจารณาถึงประโยชน์และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับเด็กในแต่ละช่วงวัยอย่างรอบด้าน นอกจากหลักประโยชน์สูงสุดของเด็กแล้ว การกำหนดมาตรการควบคุมการเข้าถึงสื่อสังคมออนไลน์ยังต้องพิจารณาหลักความได้สัดส่วน (Principle of Proportionality) เพื่อสร้างความสมดุลระหว่างวัตถุประสงค์ในการคุ้มครองเด็กกับการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของผู้ใช้งาน หลักดังกล่าวประกอบด้วยการพิจารณาความเหมาะสม ความจำเป็น และความได้สัดส่วน กล่าวคือ มาตรการที่รัฐนำมาใช้มีความจำเป็นมากน้อยเพียงใดเมื่อเปรียบเทียบกับมาตรการอื่นที่กระทบสิทธิน้อยกว่า และต้องไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพเกินสมควรแก่เหตุ (บรรเจิด สิงคะเนติ, 2567)

หลักความได้สัดส่วนมีความสำคัญเป็นอย่างมากต่อมาตรการยืนยันอายุ เนื่องจากกระบวนการตรวจสอบอายุอาจเกี่ยวข้องกับข้อมูลส่วนบุคคลและสิทธิในความเป็นส่วนตัวของผู้ใช้งาน การออกแบบระบบยืนยันอายุจึงต้องคำนึงถึงระดับข้อมูลที่จำเป็นต่อการตรวจสอบ รวมถึงวิธีการจัดเก็บ ใช้ และคุ้มครองข้อมูล เพื่อมิให้การคุ้มครองเด็กนำไปสู่การจำกัดสิทธิของผู้ใช้งานเกินความจำเป็น แนวคิดดังกล่าวจึงเชื่อมโยงระหว่างการคุ้มครองเด็กกับการคุ้มครองสิทธิในความเป็นส่วนตัวและข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ใช้งาน ในขณะเดียวกัน แนวคิดหน้าที่ของรัฐชี้ให้เห็นถึงบทบาทของรัฐในการจัดให้มีกลไกที่เหมาะสมเพื่อคุ้มครองสิทธิของบุคคล โดยเฉพาะกลุ่มเด็กและเยาวชนซึ่งมีความเปราะบางต่อความเสี่ยงในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ รัฐจึงอาจมีบทบาทในการกำหนดมาตรฐานหรือกลไกกำกับดูแลผู้ให้บริการแพลตฟอร์มเพื่อให้เกิดความปลอดภัยและเหมาะสมกับเด็กและเยาวชน อย่างไรก็ตามการกำกับดูแลดังกล่าวควรดำเนินไปภายใต้การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของผู้ใช้งาน รวมถึงการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลและความเป็นส่วนตัว (ECHR, 2019; กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ, 2564) จากการทบทวนวรรณกรรมจึงวิเคราะห์ได้ว่า การคุ้มครองเด็กและเยาวชนจากความเสี่ยงของการใช้สื่อสังคมออนไลน์มิได้ขึ้นอยู่กับการกำหนดอายุขั้นต่ำเพียงประการเดียว แต่เกี่ยวข้องกับการกำหนดระดับการคุ้มครองให้เหมาะสมกับอายุและพัฒนาการของเด็ก การคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็ก การรักษาความสมดุลระหว่างการคุ้มครองเด็กกับสิทธิและเสรีภาพของผู้ใช้งาน ตลอดจนบทบาทของรัฐและผู้ให้บริการแพลตฟอร์มในการสร้างสภาพแวดล้อมดิจิทัลที่ปลอดภัย ดังนั้น แนวคิด Age-based Access Model, Best Interests of the Child, Principle of Proportionality และ Positive Obligation จึงสามารถใช้เป็นกรอบทางแนวคิดในการวิเคราะห์มาตรการยืนยันอายุและกลไกทางกฎหมายสำหรับการเข้าถึงสื่อสังคมออนไลน์ของเด็กและเยาวชนได้

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) มุ่งศึกษากลไกทางกฎหมายในการควบคุมการเข้าถึงสื่อสังคมออนไลน์ของเด็กและเยาวชน โดยอาศัยการวิจัยเอกสารและการวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบกฎหมาย (Comparative Legal Research) ระหว่างประเทศไทยและต่างประเทศฐานข้อมูลปฐมภูมิของประเทศไทยประกอบด้วย รัฐธรรมนูญฯพ.ร.บ. คุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 (PDPA) พ.ร.บ. ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ฯ และกฎหมายลำดับรองของหน่วยงานกำกับดูแลที่เกี่ยวข้อง ส่วนกฎหมายต่างประเทศเน้นศึกษาออสเตรเลีย (Online Safety Act 2021, Online Safety Amendment Act 2024, Privacy Act 1988) และฝรั่งเศส (Loi n° 2023-566) ในประเด็นมาตรการกำหนดอายุขั้นต่ำ (Age Verification) และความยินยอมของผู้ปกครองนำมาวิเคราะห์ร่วมกับข้อมูลทุติยภูมิ เช่น หนังสือ บทความวิชาการ รายงานวิจัย และรายงานขององค์กรระหว่างประเทศ (UNICEF, OECD, UN) ผ่านเครื่องมือแบบบันทึกข้อมูล ตารางเปรียบเทียบกฎหมาย และกรอบแนวคิดหลักสิทธิเด็ก ประโยชน์สูงสุดของเด็ก และความได้สัดส่วน ประมวลผลข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อชี้ให้เห็นช่องว่างทางกฎหมายและอุปสรรคในการบังคับใช้ของไทย พร้อมสรุปผลในรูปแบบการวิเคราะห์เพื่อเสนอแนวทางการปรับปรุงกฎหมายและกลไกกำกับดูแลแพลตฟอร์มที่เหมาะสม

ผลการวิจัย

จากการศึกษาพบว่า โครงสร้างกฎหมายและกลไกการบังคับใช้กฎหมายของประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมการเข้าถึงสื่อสังคมออนไลน์ของเด็กและเยาวชนยังมีข้อจำกัด โดยเฉพาะในเรื่องการกำหนดอายุขั้นต่ำ การตรวจสอบอายุ และการกำหนดหน้าที่ของผู้ให้บริการแพลตฟอร์มอย่างเป็นระบบ

1) พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 มาตรา 20 กำหนดหลักเกี่ยวกับการให้ความยินยอมของผู้เยาว์ โดยต้องพิจารณาประกอบกับหลักการทำนิติกรรมของผู้เยาว์ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ส่งผลให้เกิดข้อจำกัดในการตีความเกี่ยวกับการสมัครใช้บริการสื่อสังคมออนไลน์ว่าเป็นการกระทำที่ผู้เยาว์สามารถดำเนินการได้ด้วยตนเองหรือจำเป็นต้องได้รับความยินยอมจากผู้ปกครอง ความไม่ชัดเจนดังกล่าวทำให้การกำหนดมาตรการตรวจสอบอายุและความยินยอมของผู้ปกครองยังแตกต่างกันไปในแต่ละแพลตฟอร์ม มาตรการยืนยันอายุในการเข้าถึงสื่อสังคมออนไลน์ของเด็กและเยาวชน

2) ประเทศไทยยังไม่มี มาตรฐานกลางในการตรวจสอบอายุ (Age Verification) ที่สามารถนำมาใช้กับแพลตฟอร์มสื่อสังคมออนไลน์ได้อย่างเป็นระบบ การใช้วิธีระบุอายุด้วยตนเอง (Self-declaration) แม้จะเป็นวิธีที่ดำเนินการได้ง่าย แต่สามารถหลีกเลี่ยงได้ง่ายเช่นกัน ขณะเดียวกันยังไม่มีองค์กรกลางที่มีหน้าที่รับรองหรือยืนยันอายุของผู้ใช้งานโดยเฉพาะ ส่งผลให้ผู้ให้บริการแพลตฟอร์มต้องกำหนดวิธีการตรวจสอบของตนเอง และทำให้มาตรฐานในการคุ้มครองเด็กมีความแตกต่างกัน บทความ-มาตรการยืนยันอายุในการเข้าถึงสื่อสังคมออนไลน์ของเด็กและเยาวชน

3) โครงสร้างการกำกับดูแลของประเทศไทยเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน เช่น กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล กรมกิจการเด็กและเยาวชน และหน่วยงานด้านอาชญากรรมทางเทคโนโลยี แต่ยังไม่มีหน่วยงานกลางที่ทำหน้าที่กำกับดูแลเรื่องความปลอดภัยของเด็กบนแพลตฟอร์มดิจิทัลโดยตรง อีกทั้งแพลตฟอร์มจำนวนมากเป็นผู้ให้บริการจากต่างประเทศ จึงเกิดข้อจำกัดในการบังคับใช้กฎหมายและการกำกับดูแลให้เป็นไปในมาตรฐานเดียวกัน บทความ-มาตรการยืนยันอายุในการเข้าถึงสื่อสังคมออนไลน์ของเด็กและเยาวชน

4) จากการศึกษากฎหมายและมาตรการของ เครือรัฐออสเตรเลียและสาธารณรัฐฝรั่งเศส พบว่าทั้งสองประเทศให้ความสำคัญกับการเปลี่ยนจากการกำกับดูแลภายหลังเกิดปัญหา (Reactive Regulation) ไปสู่การกำกับดูแลเชิงป้องกัน (Preventive Regulation) โดยกำหนดให้ผู้ให้บริการแพลตฟอร์มมีบทบาทในการประเมินความเสี่ยงและจัดให้มีมาตรการคุ้มครองเด็กตั้งแต่ก่อนหรือระหว่างการให้บริการ สำหรับออสเตรเลีย แนวทางสำคัญคือการกำหนดอายุขั้นต่ำและหน้าที่ของแพลตฟอร์มในการตรวจสอบอายุและป้องกันเด็กจากบริการที่อยู่ภายใต้ข้อจำกัด ส่วนฝรั่งเศสให้

ความสำคัญกับการยืนยันอายุควบคู่กับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล โดยมีแนวคิดเกี่ยวกับ Age Verification Provider, Digital ID และ Double Anonymity เพื่อให้สามารถยืนยันอายุได้โดยลดการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลแก่แพลตฟอร์มให้น้อยที่สุด (Australian Government, 2024; eSafety Commissioner, 2024; ARCOM, 2024; CNIL, 2024; European Commission, 2022) บทความ-มาตรการยืนยันอายุในการเข้าถึงสื่อสังคมออนไลน์ของเด็กและเยาวชน

5) จากการเปรียบเทียบแนวทางต่างประเทศกับประเทศไทย พบว่ามาตรการที่มีประสิทธิภาพไม่ได้ขึ้นอยู่กับการกำหนดอายุขั้นต่ำเพียงอย่างเดียว แต่ต้องประกอบด้วยการกำหนดหน้าที่ของผู้ให้บริการ ระบบตรวจสอบอายุที่น่าเชื่อถือ การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล และกลไกติดตามตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย รวมถึงมาตรการลงโทษที่เหมาะสมสำหรับผู้ให้บริการที่ไม่ปฏิบัติตาม บทความ-มาตรการยืนยันอายุในการเข้าถึงสื่อสังคมออนไลน์ของเด็กและเยาวชน

จากผลการศึกษาดังกล่าว จึงพบว่า ประเทศไทยมีข้อจำกัดสำคัญในด้านการขาดมาตรฐานกลางของ Age Verification การขาดหน่วยงานกลาง การไม่มีหน้าที่เฉพาะของแพลตฟอร์มในการตรวจสอบอายุ และการขาดมาตรการลงโทษเฉพาะ ขณะที่แนวทางของต่างประเทศให้ความสำคัญกับการป้องกันความเสี่ยงก่อนเกิดความเสียหายมากกว่า จึงสะท้อนถึงความจำเป็นในการพัฒนากลไกทางกฎหมายและเทคโนโลยีให้เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย

ตารางเปรียบเทียบ

ประเด็นเปรียบเทียบ	ประเทศไทย	เครือรัฐออสเตรเลีย	สาธารณรัฐฝรั่งเศส
1) กฎหมายหลักและเกณฑ์อายุขั้นต่ำ	ไม่มีกฎหมายกำหนดอายุขั้นต่ำเฉพาะขึ้นอยู่กับเงื่อนไขบริการของแต่ละแพลตฟอร์ม	กำหนดอายุขั้นต่ำ 16 ปี ตาม Online Safety Amendment Act 2024	กำหนดเกณฑ์อายุ 15 ปี (Digital Age of Consent) ตาม Loi n° 2023-566
2) วิธีการยืนยันอายุและยืนยันตัวตน	ไม่มีข้อบังคับทางกฎหมาย ส่วนใหญ่ใช้การกรอกวันเดือนปีเกิดด้วยตนเอง (Self-Declaration)	ใช้ระบบ Layered Checks: AL อนุมานพฤติกรรม,สแกนใบหน้า/เสียง (Facial Age Estimation) ห้ามใช้วิธีพิมพ์วันเกิดปลอม	ใช้หลักความไม่เปิดเผยตัวตนแบบสองชั้น (Double Anonymity) ผ่าน Age Verification Provider ออก Digital Age Tokens
3) เงื่อนการยินยอมของผู้ปกครอง	ตาม PDPA มาตรา 20 ต้องได้รับความยินยอมหากเด็กทำกิจกรรมที่กฎหมายไม่อนุญาต	ไม่มีข้อยกเว้น เด็กต่ำกว่า 16 ปี ห้ามมีบัญชี แม้ผู้ปกครองจะยินยอมก็ตาม	เด็กต่ำกว่า 15 ปี ต้องได้รับ "ความยินยอมร่วม" (Joint Consent) จากผู้ปกครองที่ตรวจสอบได้
4) การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล	ความคุ้มครองตาม พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 (PDPA)	คุ้มครองตาม Privacy Act 1988 ห้ามแพลตฟอร์มเก็บเอกสารราชการโดยตรง	สอดคล้องกับ GDPR และนำกฎหมายภายในห้ามนำข้อมูลเด็กไปทำโฆษณาเจาะกลุ่ม

ประเด็นเปรียบเทียบ	ประเทศไทย	เครือรัฐออสเตรเลีย	สาธารณรัฐฝรั่งเศส
5) หน่วยงานกำกับดูแลหลัก	การกระจายตัวระหว่างกระทรวงดีอี, สคส. (PDPC), ตำรวจไซเบอร์	eSafety Commissioner เป็นหน่วยงานอิสระมีอำนาจเด็ดขาด	ARCOM (กำกับสื่อดิจิทัล) ร่วมกับ CNIL (องค์กรคุ้มครองข้อมูล)
6) บทลงโทษแพลตฟอร์มที่ไม่ปฏิบัติตาม	ปรับทางปกครองตาม PDPA สูงสุดไม่เกิน 3-5 ล้านบาท ยังไม่มีโทษเฉพาะคัดกรองอายุ	โทษปรับทางแพ่ง/ปกครองสูงสุดถึง 99 ล้านดอลลาร์ออสเตรเลีย (ประมาณ 2,300 ล้านบาท)	ปรับสูงสุด 1% -4% ของรายได้รวมทั่วโลกประจำปีของบริษัท Big Tech

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

กลไกทางกฎหมายในการควบคุมการเข้าถึงสื่อสังคมออนไลน์ของเด็กและเยาวชน: ศึกษาเปรียบเทียบมาตรการยืนยันตัวตนและแนวทางคุ้มครองเด็กในประเทศไทยและต่างประเทศ” พบว่า ประเทศไทยยังไม่มีกลไกทางกฎหมายที่กำหนดมาตรฐานการตรวจสอบอายุและความรับผิดชอบของผู้ให้บริการแพลตฟอร์มไว้อย่างชัดเจน แม้จะมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองเด็กและข้อมูลส่วนบุคคลอยู่แล้วก็ตาม

1) อภิปรายผลเกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมายและกลไกการควบคุมการเข้าถึงสื่อสังคมออนไลน์ของเด็ก ผลการศึกษาพบว่า ออสเตรเลียและฝรั่งเศสมีแนวโน้มพัฒนากฎหมายจากการกำกับดูแลภายหลังเกิดความเสียหาย (Reactive Regulation) ไปสู่การกำกับดูแลเชิงป้องกัน (Preventive Regulation) โดยกำหนดให้แพลตฟอร์มมีหน้าที่ในการประเมินความเสี่ยงและป้องกันมิให้เด็กเข้าถึงบริการที่อาจก่อให้เกิดอันตรายตั้งแต่ต้น แนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิด Safety by Design และ Privacy by Design ซึ่งให้ความสำคัญกับการนำความปลอดภัยและการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของการออกแบบบริการตั้งแต่เริ่มต้น นอกจากนี้ ยังสะท้อนแนวคิด Platform Responsibility ที่เปลี่ยนบทบาทของแพลตฟอร์มจากผู้ให้บริการเทคโนโลยีเพียงอย่างเดียวไปสู่ผู้ที่มีหน้าที่ประเมินและจัดการความเสี่ยงของบริการอย่างต่อเนื่อง แนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับการกำกับดูแลบนฐานความเสี่ยง (Risk-based Regulation) และหลัก Best Interests of the Child ซึ่งมุ่งให้การคุ้มครองเด็กเป็นองค์ประกอบสำคัญในการกำหนดมาตรการของรัฐ มาตรการยืนยันอายุในการเข้าถึงสื่อสังคมออนไลน์ของเด็กและเยาวชน

2) อภิปรายผลเกี่ยวกับช่องว่างของกฎหมายไทย ผลการศึกษาพบว่า แม้ประเทศไทยจะมีกฎหมายหลายฉบับที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองเด็กและข้อมูลส่วนบุคคล แต่กฎหมายดังกล่าวยังไม่สามารถเชื่อมโยงเป็นระบบเดียวกันในการควบคุมการเข้าถึงสื่อสังคมออนไลน์ของเด็ก โดยเฉพาะความไม่ชัดเจนของมาตรา 20 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 เมื่อพิจารณาร่วมกับหลักเกี่ยวกับการทำนิติกรรมของผู้เยาว์ตามกฎหมายแพ่ง นอกจากนี้ การไม่มีมาตรฐานกลางของระบบ Age Verification ไม่มีองค์กรกลางในการตรวจสอบอายุ และไม่มีบทลงโทษเฉพาะสำหรับแพลตฟอร์มที่ไม่ดำเนินการตรวจสอบอายุ ทำให้แพลตฟอร์มสามารถกำหนดวิธีการตรวจสอบของตนเองได้ และส่งผลให้มาตรฐานการคุ้มครองเด็กมีความแตกต่างกัน ดังนั้น ปัญหาของประเทศไทยจึงมิใช่เพียงการขาดกฎหมาย แต่เป็นปัญหาของการออกแบบระบบกฎหมายและกลไกการกำกับดูแลให้สอดคล้องกับลักษณะของเทคโนโลยีดิจิทัล มาตรการยืนยันอายุในการเข้าถึงสื่อสังคมออนไลน์ของเด็กและเยาวชน

3) อภิปรายผลเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลกับการคุ้มครองเด็ก ผลการศึกษาพบว่า การคุ้มครองเด็กและการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลไม่จำเป็นต้องเป็นหลักการที่ขัดแย้งกัน แต่สามารถดำเนินควบคู่กันได้ หากระบบยืนยันอายุได้รับการออกแบบตามหลักความจำเป็นและความได้สัดส่วน โดยใช้ข้อมูลเฉพาะเท่าที่จำเป็นต่อการยืนยันอายุ แนวทางของฝรั่งเศสที่ใช้ Age Verification Provider และ Double Anonymity แสดงให้เห็นถึงความเป็นไปได้ในการยืนยันอายุโดยไม่จำเป็นต้องเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลทั้งหมดแก่แพลตฟอร์ม จึงเป็นแนวทางที่สามารถนำมาใช้เป็นกรอบในการพิจารณาการออกแบบระบบยืนยันอายุของประเทศไทย โดยต้องให้ความสำคัญกับความปลอดภัยของ

ข้อมูลและสิทธิในความเป็นส่วนตัวควบคู่กัน บทความ-มาตรการยืนยันอายุในการเข้าถึงสื่อสังคมออนไลน์ของเด็กและเยาวชน

4) อภิปรายผลเกี่ยวกับการนำกฎหมายต่างประเทศมาปรับใช้ในประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่า แม้มาตรการของออสเตรเลียและฝรั่งเศสจะมีแนวทางที่สามารถนำมาเป็นต้นแบบได้ แต่ไม่สามารถนำมาบังคับใช้ในประเทศไทยโดยตรง เนื่องจากความแตกต่างด้านระบบกฎหมาย โครงสร้างการบริหาร และบริบททางสังคม ดังนั้น การนำกฎหมายต่างประเทศมาปรับใช้ควรยึดหลัก Comparative Law และ Legal Transplant โดยเลือกนำหลักการสำคัญมาปรับให้เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย เช่น การกำหนดหน้าที่ของผู้ให้บริการ การตรวจสอบอายุที่น่าเชื่อถือ การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล และการกำกับดูแลบนฐานความเสี่ยง แทนการคัดลอกบทบัญญัติของต่างประเทศมาใช้ทั้งหมด บทความ-มาตรการยืนยันอายุในการเข้าถึงสื่อสังคมออนไลน์ของเด็กและเยาวชน

5) อภิปรายผลเกี่ยวกับข้อเสนอรูปแบบกฎหมายของประเทศไทย จากผลการศึกษา ผู้วิจัยเสนอแนวคิด Age-based Access Model ซึ่งเป็นการกำหนดมาตรการตามช่วงอายุและระดับพัฒนาการของเด็ก เนื่องจากเด็กแต่ละช่วงวัยมีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ และตัดสินใจแตกต่างกัน การใช้มาตรการเดียวกับเด็กทุกช่วงวัยอาจทำให้เกิดข้อจำกัดที่ไม่เหมาะสม จึงควรพิจารณาระดับการคุ้มครองให้เหมาะสมกับอายุและความเสี่ยงของเด็กแต่ละกลุ่ม

นอกจากนี้ การจัดให้มีระบบยืนยันอายุผ่าน Digital ID หรือ NDID และ Age Token รวมถึงการลดการพึ่งพาระบบ Self-declaration เป็นแนวทางที่สะท้อนการบูรณาการระหว่างกฎหมาย เทคโนโลยี และการบริหารภาครัฐ อย่างไรก็ตาม การนำมาตรการดังกล่าวมาใช้ควรคำนึงถึงการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลและสิทธิของผู้ใช้งานควบคู่กัน มาตรการยืนยันอายุในการเข้าถึงสื่อสังคมออนไลน์ของเด็กและเยาวชน นอกจากนี้ มาตรการทางกฎหมายควรดำเนินควบคู่กับมาตรการที่ไม่ใช่กฎหมาย เช่น การส่งเสริมการรู้เท่าทันสื่อดิจิทัล (Media Literacy) การพัฒนาศักยภาพของผู้ปกครอง และการสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับผู้ให้บริการแพลตฟอร์ม รวมถึงการพิจารณาทดลองมาตรการผ่าน Regulatory Sandbox ก่อนนำไปใช้ในวงกว้าง เพื่อประเมินผลกระทบและปรับปรุงมาตรการให้เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย มาตรการยืนยันอายุในการเข้าถึงสื่อสังคมออนไลน์ของเด็กและเยาวชน

ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า ปัญหาการคุ้มครองเด็กจากการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของประเทศไทยมิใช่ปัญหาการขาดกฎหมายเพียงอย่างเดียว แต่เป็นปัญหาของ Legal Design และ Regulatory Governance ที่ยังไม่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมดิจิทัลในปัจจุบัน ประเทศไทยจึงควรพัฒนากลไกจากการกำกับดูแลเชิงรับไปสู่การกำกับดูแลเชิงป้องกัน โดยกำหนดหน้าที่ของผู้ให้บริการแพลตฟอร์มให้ชัดเจน พัฒนาระบบยืนยันอายุที่น่าเชื่อถือ และนำเทคโนโลยีมาใช้โดยคำนึงถึงสิทธิในความเป็นส่วนตัวและการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

ข้อเสนอแนะที่ได้รับจากวิจัย

1) การบูรณาการกลไกกำกับดูแลและจัดตั้งหน่วยงานเฉพาะด้าน: รัฐบาลควรผลักดันให้เกิดการทำงานร่วมกันระหว่างกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (ดีอี), สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (สคส.), และกรมกิจการเด็กและเยาวชน หรือพิจารณาจัดตั้งหน่วยงานกำกับดูแลอิสระเฉพาะด้านความปลอดภัยออนไลน์ของเด็ก (ในลักษณะเดียวกับ eSafety Commissioner ของออสเตรเลีย) เพื่อทำหน้าที่ออกแนวปฏิบัติ ตรวจสอบมาตรฐานเทคนิคของแพลตฟอร์ม และเยียวยาผู้เสียหายอย่างเบ็ดเสร็จ

2) การยกร่างกฎหมายเฉพาะในระดับพระราชบัญญัติ ประเทศไทยควรมีการตรา "พระราชบัญญัติความปลอดภัยออนไลน์ของเด็กและเยาวชน" โดยอาศัยฐานคิดจากพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 เพื่อกำหนดหน้าที่เชิงรุก (Preventive Measures) ให้แก่ผู้ให้บริการแพลตฟอร์มในการจำกัดอายุและคัดกรองผู้ใช้งานอย่างชัดเจนตามกฎหมาย แทนการปล่อยให้เป็นไปตามนโยบายของเอกชน โดยกฎหมายลำดับรอง (กฎกระทรวง/ประกาศ) ที่ออกตาม พ.ร.บ. นี้จะมอบอำนาจให้กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำหนดมาตรฐานทางเทคนิคที่ยืดหยุ่นและก้าวทันเทคโนโลยี

3) ผู้วิจัยเห็นว่าหากมีการนำกฎหมายต่างประเทศมาปรับใช้ควรนำกฎหมายจากออสเตรเลียและฝรั่งเศสมาใช้กับไทยเพียงบางส่วนไม่ควรนำรูปแบบมาใช้ทั้งหมด แต่ควรประยุกต์ใช้เฉพาะหลักการสำคัญ (Australian Government, 2024; CNIL, 2024) โดยเสนอมาตรการจำกัดการเข้าถึงแบบขั้นบันได (Age-based Access Model) แบ่งเป็น อายุต่ำกว่า 13 ปี ห้ามใช้งานบางประเภท, 13-15 ปี ต้องได้รับความยินยอมจากผู้ปกครอง และ 16-18 ปี ใช้ได้แต่ต้องคุ้มครองพิเศษตามหลัก Safety & Privacy by Design พร้อมเสนอให้ตั้งหน่วยงานตัวกลางใช้ Digital ID/NDID ออก Age Token ยืนยันอายุเพื่อปกป้องข้อมูลส่วนบุคคล แทนการยืนยันตัวตนเอง (Self-declaration) ควบคู่กับการพัฒนา Media Literacy และทดลองใช้แบบ Sandbox (European Union, 2016; New America, 2025; ไทยพับลิก้า, 2562) ไทยไม่ควรห้ามเด็กทุกคนใช้งาน แต่ควรกำหนดมาตรการตามพัฒนาการ ยึดหลักความได้สัดส่วน ประโยชน์สูงสุดของเด็กและการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการศึกษาความพร้อมและความเป็นไปได้ในการนำเทคโนโลยีการยืนยันอายุ เช่น Digital ID และ Age Token มาใช้ควบคุมการเข้าถึงสื่อสังคมออนไลน์ของเด็กและเยาวชนในประเทศไทย โดยเฉพาะแพลตฟอร์มที่ให้บริการข้ามประเทศ ทั้งด้านโครงสร้างพื้นฐาน ประสิทธิภาพ ความปลอดภัยและความเป็นส่วนตัวของข้อมูล ตลอดจนข้อจำกัดทางกฎหมาย เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำไปใช้จริง

2) ควรมีการศึกษารูปแบบความร่วมมือระหว่างภาครัฐและผู้ให้บริการแพลตฟอร์มดิจิทัลในการกำกับดูแลการเข้าถึงสื่อสังคมออนไลน์ของเด็กและเยาวชน โดยมุ่งศึกษาการแบ่งหน้าที่และความรับผิดชอบระหว่างหน่วยงานของรัฐกับผู้ประกอบการ รวมถึงรูปแบบการกำกับดูแลที่สามารถนำไปใช้ได้จริงโดยไม่ก่อให้เกิดภาระต่อผู้ให้บริการหรือกระทบต่อสิทธิของผู้ใช้งานเกินสมควร

เอกสารอ้างอิง

กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ. (2564). *รายงานผลการดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชน.* กระทรวงยุติธรรม.

เขมภูมิ ภูมิถาวร. (2566). *มาตรการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของผู้เยาว์: ศึกษากรณีมาตรา 20 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562. ดุลพาห, 70(3), 21-45.*

ไทยพับลิก้า. (2562). *นวัตกรรมและเทคโนโลยีกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในยุคดิจิทัล.*สำนักข่าวไทยพับลิก้า.

นิปัทม์ พิชญโยธิน. (2569). *หลาย ๆ ประเทศทั่วโลก เริ่มขยับปรับกฎหมายจำกัดอายุเยาวชนในการใช้โซเชียลมีเดีย ที่มาและเหตุผลคืออะไร?* . จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บรรเจิด สิงคะเนติ. (2558). *หลักพื้นฐานเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์* (พิมพ์ครั้งที่ 5). วิญญูชน.

บรรเจิด สิงคะเนติ. (2567). *หลักความได้สัดส่วนกับการจำกัดสิทธิเสรีภาพของประชาชน.* วิญญูชน.

ปิยะบุตร บุญอร่ามเรือง, ภูมิภัทร อิ่มจำรูญลาภ, ชัยวัฒน์ อุ่นภัทร, และ ฐิติรัตน์ ทิพย์สัมฤทธิ์กุล. (2561). *แนวทางการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของประเทศไทย [รายงานการวิจัย].* คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

มาตาลักษณ์ เสรเมธากุล. (2562). *หลักการคุ้มครองสิทธิเด็กภายใต้แนวคิดเกี่ยวกับประโยชน์สูงสุดของเด็ก.* คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

วรเจตน์ ภาคีรัตน์. (2561). **หลักกฎหมายมหาชน*.* นิติราษฎร์.

วรดนู วิจาระนันท์. (2548). *หลักความได้สัดส่วนในระบบกฎหมายไทย* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย].

สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย. (2565). *PDPA กับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของเด็ก.*

สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2566). *สรุปผลที่สำคัญการใช้ไอซีทีของเด็กและเยาวชน พ.ศ. 2566*. กองสถิติเศรษฐกิจ สำนักงานสถิติแห่งชาติ.

Alexy, R. (2002). *A Theory of Constitutional Rights.* Oxford University Press.

ARCOM. (2024). *Régulation des plateformes numériques et protection des mineurs en ligne.* Autorité de régulation de la communication audiovisuelle et numérique.

Australian Government. (2024). *Online Safety Amendment (Social Media Minimum Age) Act 2024.* Commonwealth of Australia.

Barak, A. (2012). *Proportionality: Constitutional Rights and their Limitations*. Cambridge University Press.

CNIL. (2024). *Verification of age online: Protecting minors while preserving privacy*. Commission Nationale de l'Informatique et des Libertés.

eSafety Commissioner. (2024). *Safety by Design and Age Verification Standards*. Australian Government.

European Commission. (2022). *EU Code of Conduct on Age-Appropriate Design*. European Union.

European Union. (2016). *General Data Protection Regulation (GDPR)*. Regulation (EU) 2016/679.

Kaplan, A. M., & Haenlein, M. (2010). *Users of the world, unite! The challenges and opportunities of Social Media*. Business Horizons, 53(1), 59-68.

New America. (2025). *Age Verification Mechanisms and Child Safety Online.*

O'Keeffe, G. S.& Clarke-Pearson, K. (2011). *The impact of social media on children, adolescents, and families*. Pediatrics, 128(4), 800-804.

Piaget, J. (1972). *The Psychology of the Child*. Basic Books.

UN Committee on the Rights of the Child. (2013). *General comment No. 14 on the right of the child to have his or her best interests taken as a primary consideration*. United Nations.

United Nations. (1989). *Convention on the Rights of the Child*. United Nations General Assembly.

Data Availability Statement: The raw data supporting the conclusions of this article will be made available by the authors, without undue reservation.

Conflicts of Interest: The authors declare that the research was conducted in the absence of any commercial or financial relationships that could be construed as a potential conflict of interest.

Publisher's Note: All claims expressed in this article are solely those of the authors and do not necessarily represent those of their affiliated organizations, or those of the publisher, the editors and the reviewers. Any product that may be evaluated in this article, or claim that may be made by its manufacturer, is not guaranteed or endorsed by the publisher.

Copyright: © 2026 by the authors. This is a fully open-access article distributed under the terms of the Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International (CC BY-NC-ND 4.0).